

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 5. januar 2015

Høringsvar – forslag til endringer i lotteriregelverket

Plan Norge viser til forslag til endringer i lotteriregelverket og høringsnotat datert 15. oktober 2014. Vi avgir herved våre merknader, og vi viser også til vedlagte juridiske betenkning av høringsnotatet fra advokatfirmaet Thommessen.

Urettferdig forskjellsbehandling

Plan Norge er en av en rekke humanitære, miljø- og menneskerettighetsorganisasjoner som har støttet opprettelsen av Postkodelotteriet i Norge. Vi har på den bakgrunn særlig reagert på følgende i Kulturdepartementets høringsforslag:

- Omsetningstak på kr 300 millioner
- Begrensning til fem tillatelser og begrensning til syv år pr tillatelse
- Begrensninger på andel brukt på markedsføring også i en oppstartsfase

Disse begrensningene gjør at det ikke lar seg gjøre å etablere landsdekkende, omfattende lotterier, som Postkodelotteriet, i Norge. Vi mener det i praksis medfører at organisasjonene som i dag er utestengt fra muligheten til inntekt fra større lotterier, fortsatt vil bli utsatt for en forskjellsbehandling som vi mener er urettferdig og uakseptabel.

Plan og de andre organisasjonene bak Postkodelotteriet er ideelle organisasjoner med sterk forankring i det norske samfunnet. Vi har behov for frie midler for å styrke vårt arbeid for utvikling, menneskerettigheter og miljø. Vi ser ingen grunn til at vi skal utestenges fra muligheten til å få slike inntekter fra større lotterier, slik andre norske organisasjoner får.

Enerettsmodellen kan beholdes med høyere tak

Det synes klart at Kulturdepartementet begrunner begrensningene med frykt for at EU/ESA vil benytte etableringen av et lotteri som Postkodelotteriet uten omsetningstak eller med et høyt tak som argument for å avskaffe den norske enerettsmodellen. Vi mener imidlertid at det er klart at den norske enerettsmodellen for lotterier fint kan opprettholdes, selv med vesentlig høyere tak og færre begrensninger enn det høringsnotatet legger opp til.

Slik det framgår i vedlagte EØS-rettslige vurdering av Kulturdepartementets høringsbrev, har ESA skriftlig gitt uttrykk for at de ikke blander seg inn i spørsmål som angår omsetningstak eller øvrige begrensninger. Vurderingen konkluderer med at EØS-retten generelt og det EØS-rettslige konsistensvilkåret spesielt ikke er til hinder for en betydelig økning, i hvert fall en femdobling, av omsetningstaket for lotterier (fra kr. 300 millioner til kr. 1,5 milliarder), og i hvert fall en dobling, av antallet lotterier utenfor enerettsmodellen (fra 5 lotterier til 10 lotterier).

Plan Norge Postboks 1
St. Olavs plass
0130 OsloTelefon: +47 09909
Faks: +47 22 03 16 01
E-post: info@plan-norge.no
Org.nr: 976 793 382Besøksadresse: Tullingsgate 4C
www.plan-norge.no

Det er også særlig verdt å merke seg at EU-kommisjonen i oktober 2014 tok ut stevning mot Sverige for brudd på det EU-rettslige konsistensvilkåret hva gjelder den svenske enerettsmodellen. I Sverige omsetter det svenske Postkodlotteriet for ca tre milliarder i året, altså ca ti ganger mer enn Kulturdepartementets foreslåtte omsetningstak på 300 millioner. Til tross for dette er de vide rammene for det svenske Postkodlotteriet *ikke* noe som Kommisjonen har funnet relevant for sine to saksanlegg.

Begrensningene som foreslås kan derfor ikke begrunnes med frykt for at ESA vil utfordre den norske enerettsmodellen dersom man åpner for Postkodelotteriet. Slike begrensninger må i så fall begrunnes med nasjonale hensyn. Sundvollen-erklæringen sier at regjeringen vil «støtte opprettelsen av flere ikke vanedannende lotterikonsepter som kan styrke frivilligheten, forutsatt at de ikke utfordrer EU-unntaket, vi har fått for vårt spillmonopol». Det er vanskelig å se hvordan dette kan tolkes som noe annet enn at man bør åpne for lotterier som Postkodelotteriet.

Tak på markedsføringskostnader må legges til rette for oppstart

Å starte og drive et lotteri er komplisert og vil kreve en del investeringer. Høringsforslaget legger opp til et tak på markedsføringskostnader på 15 prosent av omsetningen. I en oppstartfase kreves imidlertid, som i mange andre virksomheter, mer omfattende investeringer innledningsvis. Et tak på markedsføringskostnader som ikke tar hensyn til dette, vil derfor begrense mulighetene til å skape et langsiktig, bærekraftig overskudd.

De 11 organisasjonene bak Postkodelotteriet støtter Postkodeforeningens forslag om at regjeringen i stedet stiller krav til at hele overskuddet fra lotteriet skal gå til ideell sektor, og at man samtidig innfører et krav om at minst 18-20 prosent av omsetningen på sikt må gå til ideell sektor. Postkodlotteriet i Sverige har siden 2005, ved hjelp av effektiv drift, lyktes med å øke utbetalingen fra 20 til over 30 prosent av omsetningen takket være den innledende satsningen på raskt å få opp omsetningen til nivåer der man oppnår stordriftsfordeler. Norsk Tipping hadde til sammenligning, til tross for sin størrelse, knappe 18 prosent i 2013.

Vennlig hilsen

Olaf Thommessen
generalsekretær Plan Norge